

Seçdiyi ixtisasdan asılı olmayaraq hər bir insan gördüklərini, eşitdiklərini, yaşadığı ömrün acılı-şirinli anlarını xatirə boxçasına yığır, ilham pərisi könlünün dərinliyində kök salanda, onu danışır, qələmə alır. Danışılanlar könüllərdən nağıl kimi yaddaşlara hopur, bəzən də bir qığılcıma çevrilərək milli, mənəvi, əxlaqi dəyərləri yaşadır, ümumbəşəri sər-vətlərdən agah edir.

Safokl yazır: "Dünyada heyretedic, güclü qüvvələr çoxdur, lakin insandan güclüsü yoxdur". Təbii ki, bu güc ağıl gücüdür, təqdim etmək məharəti isə onun ölçüsüdür, tutumudur. Yazıçı, publisist, qələm və düşüncə sahibi dəqiq, səlist və sərrast demək bacarığında olduqda, o, könüllərdə əbədi yaşamağa layiq olur.

Sokrat yazır: "Hər bir insanda Günəş var, ancaq onun parlamasına imkan verilməlidir". Belə halda insan seçdiyi peşəni yaxşı mənimsəyər, onun sahibi və bilicisi olar. Oxuculara təqdim olunan "Təzadlı dünya" kitabının müəllifi Oqtay Əliyev yazıçılıq məsuliyyətini çiyinlərinə daşımağı bacaran ziyalıdır. Onun müxtəlif janrlı əsərləri orijinallığı ilə diqqəti çəkir. Oqtay Əliyev qələmini sınağı janrlarda uğurla oxucu auditoriyası qazana bilmişdir. Burada bir önəmli məqam da ondan ibarətdir ki, yazar güldürəndə də, kədərəndə də Vətən sevgisini, milli-mənəvi əxlaqi dəyərləri ön plana çəkir və oxucunu düşündürməyə, nəticə çıxarıb özünütərbiyə ruhunda köklənməyə çağırır.

Oqtay Ərgünəş ürayinin hökmü ilə yazır, cəmiyyəti narahət edən, varlığına sırayət edən məsələləri vəərəqlərə hopduraraq bədii, publisistik hekayələri lakonik şəkildə oxuculara təqdim edir. Onun kitabdakı "Ana Torpaq", "Qəssab kötüyü", "Dost sürprizi", "Gileyli qohumlar", "Hürüşün qiyməti" və digər hekayələrində həyatın mənası ilə xoşbəxtliyin mənəvi tutumunu yaşamış ömrün enişli-yoxuşlu anlarında axtarır, bəzən də söz mənəsinə sızılır, sözün qüdrətini düşüncəyə təslim edir. Yazıçı insan taleyini gəlişi ilə gedişi arasındakı zaman kəsiyində axtarmağa üstünlük versə də, qişmət payı ilə ömrünü paralel cizgilərlə vəsf etməyə çalışır.

Yazıçı insan üçün ən əziz şeyin onun həyatı olduğunu bildiyi üçün həcmcə kiçik, lakin mənəvi tutumu geniş olan əsərlərində ifadə edib. Oqtay Ərgünəş Vətən sevgisini Ana torpaqla, doğma anasını Allah eşqi ilə Ata yurduna olan ali sevgini fikir boxçasında nizamlı düzməyi məharətlə bacarmışdır. O, mövzuları məhz xalqın yaddaşından, insanlarla ünsiyyətindən götürür. Ona görə də, bir az da fikirləri səmimiləşdirsək

deyilən şirin, duzlu söz insan qəlbine mələhəm kimi yayılır.

Yazıçı oxucuların düşüncəsini xalqımızın yüksək, zəngin mənəvi-əxlaqi ənənələri ruhunda davranmağa yönəldir, onları hər zaman vətənpərvər olmağa çağırır. "Hər kələmin öz hikməti var" başlığı altında verilmiş fikirləri onun söz dünyasını daha da rəvnəqləndirir.

Alman şairi və mütəfəkkiri Höte yazır ki, "Fikirlərimi ən yaxşı ifadə etmək qabiliyyəti mənim başıma gəzdiyim vaxt gəlir". Olduqca səlist, sərrast deyilmiş fikirdir. Bu düşüncənin davamı olaraq qeyd edə bilərik ki, insan həyatının əsası ritmdir, ahəngdir, vəznidir. O. Ərgünəşin demək olarki, bütün yazılarında bu trilogiya özünün möhtəşəmliyini göstərir.

Professor Əsədullah Qurbanov Oqtay

rəmanlıq səhifələrinin gələcək nəsllərə çatdırılmasında böyük və xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Oqtay Ərgünəş yazılarında satıra və yumorla yanaşı sarkazmdan geniş istifadə edərək mənəviyatsızlar, yaltaqlar və ikiüzlüləri daha sət, daha amansız lənətləyir. Onun "qəhrəmanları" həyatda bizimlə gündəlik təmasda olan insanlardır. Yazıçının məharəti ondadır ki, onların mənəvi aşılmaqlarını görür və qamçılıyır. O, qeyd edir ki, yaltaqlıq, məddahlıq, ikiüzlülük bəşəriyyəti çirkəndirir, eybəcər hala salır, milli-mənəvi əxlaqi dəyərlərə zərbə vurur. Yazıçı qorxaqla qulduru eyni müstəvidə üz-üzə qoymağı bacarır, fikir və düşüncə süzgecindən keçirərək, belələrini saflaşmağa sövq edir.

İsmayıl Şıxlı yazır: "İnsan çox zaman

Sözün qüdrəti düşüncəyə təslim ediləndə...

Oqtay Ərgünəş - 70

Ərgünəşin yaradıcılığı barədə yazır: "Yazıçı Oqtay Əliyev əsərlərində xalqımızın milli-mənəvi, əxlaqi dəyərlərinin qorunub saxlanılmasını və gənclərin məhz bu ruhda tərbiyə olunması məqsədini müxtəlif deyimlərlə tamamlayır. Satira və yumor janrında yazılmış əsərlər, kəskin sarkazmla deyilmiş ifadələr məhz gənc nəslin milli xarakterik xüsusiyyətlər baxımından tərbiyə olunmasına xidmət edir. Yazıçının tənqid hədəfinə çevirdiyi sahələr cəmiyyətdəki çatışmazlıqların müxtəlif şəkildə izhar edilməsi, məhz ictimai qınaqdan irəli gəlir. Ona görə də onun məqsədi obrazlar vasitəsilə onları məsxərəyə qoymaq deyil, gündəlik həyatda rast gəldiyimiz mövcud çatışmazlıqların aradan qaldırılması üçün ziyalı sözünü ibretəməz şəkildə, cəsarətlə və ustalıqla deməsidir."

Yazıçının, "Qum saati" (2014), "Hourglass" (2015) (ABŞ-da Çarleston nəşriyyatında ingilis dilində çap olunub), "Böyük günah" (2013), "Təzadlı dünya" (2011), "Boş qalan papaqlar" (2010), "Seyid Əşraf müqəddəsliyi" (2006), "Əbədiyyətə qovuşan Koroğlu" (2009) kitabları və digər əsərləri də oxunaqlıdır, xalqımızın tarixi həqiqətlərini əks etdirməklə yanaşı, milli-mənəvi və əxlaqi dəyərlərimizin, türk dünyasının qəh-

qiymətli bir şeyi əldən verəndən sonra, onun qədrini bilməyib itirəndən sonra ayılır." Yazılmış əsər də belədir.

Oqtay Ərgünəş gülməyi və güldürməyi, eyni zamanda düşündürməyi bacaran yazıçıdır. İnsan həyatının mənasında məhz gülməli yerdə gülməyi, kədərənəmli zamanda kədərənəməyi bacarmaqdan ibarətdir.

Oqtay Ərgünəş əqli və ürayi ilə poetik düşüncə sahibidir. Ona görə ki, onun mənsur şeir, hekayə, povest və publisistik yazılarında axıcılıq, xalqın yaddaş tarixinə yaxınlıq, aydınlıq, səmimiyyət, sadə deyim tərz, saflıq, paklıq, duruluq, ələ, obaya, doğma torpağa bağlılıq vardır. Oqtay Əliyevin əsərlərini oxuyarkən böyük ədib Cəlil Məmməd-quluzadə göz önünə gəlir. Sanki o, bizimlə Mirzə Cəlil dili ilə danışır.

Oqtay Ərgünəş sanki böyük rəssam Səttar Bəhlulzadənin ecəzkar təbiət lövhələrində olduğu kimi, rəsm çəkir, o, şirin-şəkər, dadlı-duzlu söhbətlərində, qələmə aldığı yazılarında müsahiblərlə polemika və söhbətlərində, ictimai-siyasi proseslərə, xalqın tale yükli məsələlərinə münasibətdə mövqeyində də əsil ziyalıdır. Müxtəlif ictimai siyasi, mənəvi-əxlaqi problemlərlə bağlı vaxtaşırı mətbuatda, televiziya da çıxış

edir.

Deyilən, yazılan hər bir fikir, əsər, zaman və şəxsiyyət baxımından dəyişməz qalır. İnsan zamana uyğun olaraq dəyişir, özünü təbiətin və zamanın gərdişindən asılı görür. Yazılan əsər isə məkan və zaman dəyirmanından keçib xalqın müdriklik zirvəsində qərar tutmağı bacarırsa, o zaman bütün dövrlər üçün aktuallığını qoruyub saxlayır.

İngilis yazıçısı Valter Skott xəstə yataqdan, ev qulluqçusunu çağırır: "Əzizim, yaxşı insan ol! Ləyaqətli insan ol!" - deyir. Xəstə yataqda bundan başqa nə deyə bilər, düşünür. Zaman mühakimə olunmur. Zamanında deyilən söz qiymətli olsa da, məkan onun dəyərini, qiymətini bezen verə bilmir.

Oqtay el-obasını, Allahını müqəddəsliklə uca tutur, ona sayğı və sevgilə yanaşır. Belə də deyək ki, yazıb-yaratmaq istedadı İlahinin belə insanlara hədiyyəsidir, ən qiymətli töhfəsidir. Bu hədiyyənin sahibləri isə insan qəlbinin dərin tədqiqatçısıdır. Yazıçı-publisist Oqtay Ərgünəş ömrünün müdriklik çağını yaşayır. Böyük əminliklə demək olar ki, Oqtay müəllim yeni-yeni bədii, publisistik əsərlər yaradacaqdır.